

Zakonca Rosenberg bosta verjetno vse do zadnjega zatirjevala svojo "nedolžnost"

Čudna ironija usode je hotela, da je njuno usodo zapečatil mlajši brat Rosenbergove, ki je odločno pokazal nanju kot na človeka, h katerima so se stekale vse informacije vohunov.

New York. — V četrtek zvečer bo pozornost sveta obrnjena na Sing Sing jezišnico, kjer imata zakonca Rosenberg umreti na električnem stolu kot izdajalca svoje domovine. Po vseh znakih sodeč, bosta do zadnjega vztrajala, da sta "nedolžna." Do čim si njiju zagovorniki na vse kriplje prizadevajo, da bi ju rešili ob enajsti uri, ne kažete sama nikakega znaka omehčanja.

Obsojenca sta zaprta v ločenih celicah in kakor naznanjajo zadnja poročila, pričakujejo mirno svoje usode. Čudna ironija usode je hotela, da imata umreti ravno na dan 14. obletnice svojega zakona.

Ako bosta justificirana, bosta 567 in 568 oseba, ki so bile usmrčene v tej mračni jetnišnici v Ossiningu, ki leži trideset milj severno od New Yorka.

Obsodba leta 1951
Rosenberga in njiju soobtoženec Morton Sobell, električarski inženir, ki se je specializiral za radarju, so prišli pred sodbo federalnega sodišča dne 6. marca 1951. Pred leti je bil Sobell, ki je zdaj star 36 let, Rosenbergov sodjaj v City Kolegiju.

Vsi ti so bili formalno obtoženi, da so bili v zaroti in da so izdajali atomske tajnosti Sovjetski zvezi v drugi svetovni vojni, specifično v razdobju od 6. junija 1944 do 16. junija 1950. V tem je vključena "vojnodobna špionaža," ki je kazniva s smrtjo. Sobell je bil obsojen v tridesetletni zapor.

To je bil silno dramatičen proces, ki je iznesel na dnevno luč zlokobne operacije sovjetskega atomskega vohunskega kroga.

Brat glavna priča
Po čudni usodi okoliščin je bil tisti, ki je zapečatil njuno usodo, David Greenglass, mlajši brat Ethel Rosenbergove.

Greenglass, vojaški saržent, nameščen v Los Alamosu, N. M., v velikem atomskem laboratoriju, je pokazal s prstom na Rosenberga ter ju označil kot zarotnika, ki sta vohunila v prid Sovjetske zveze.

Na čelu tega vohunskega kroga kot glavni sovjetski agent je bil Anatolij A. Jakovljevič, bivši podkonzul na sovjetskem konzulatu v New Yorku.

Jakovljevič je pobegnil
Kakor hitro so aretirali zakonca Rosenberg in njune skrivnice, je Jakovljevič nemudoma pobegnil iz dežele in se nahaja zdaj nekje za železno zaveso.

Jakovljevič je izbral Rosenberg in druge kot lutke in tepce. Med ostalimi, s katerimi je deloval in jih vodil, so bili dr. Klaus Fuchs, glavni angleški fizik, ki je vohunil v Ameriki leta 1944, in Harry Gold, kemik iz Philadelphije. Fuchs je svojo krivdo v polnem priznal in odsedevala zdaj svoj 14-letni zapor.

Vremenski prerok pravi:
Danes sončno in toplo. Ponoči jasno in toplo.

PROSILCI ZA VOHUNA V BELI HIŠI

Za pomilostitev Rosenbergov so prišli prositi štirje pastori in en rabinec. — Predsednik ostal hladen.

Washington. — V torek se je oglasila pri predsedniku Eisenhowerju v Beli hiši skupina petih svečnikov, štirje pastori in en rabinec, ki so ga prišli prositi, da bi pomilostil na smrt obsojenca vohuna, zakonca Rosenberg. Ob svojem povratku iz Bele hiše, kjer so bili pol ure, so izjavili, da so dobili vtis, da predsednik ne bo pomilostil obsojenca.

Nekaj ur pred tem sta obsojenca poslala iz ječe nov dramatičen apel za pomilostitev. Pozivajo predsednika, naj jima ohrani življenje in "prepreči zločin, ki je hujši od umora," sta izjavila:

"Krivda če umreva, bo kriv vse, kar smatra "za važno pri delu atomskih bomb."

Greenglass mu je dal škeice ali risbe delov, na katerih je deloval v Los Alamosu, kakor tudi imenik znanstvenikov, ki so bili tam uposleni.

Vlada je dognala, da so bile risbe dovolj podrobno razložene, da bi dale lahko jasno sliko tujim agentom o tem, kar se dogaja v Los Alamosu.

Greenglass je bil obsojen v petnajstletni zapor. Oba zakonca sta tekom procesa dosledno vse zanikala ter trdila, da sta nedolžna. Na vsako vprašanje, če sta komunisti ali če sta bila kdaj komunisti, sta odgovarjala z zdaj že tako proslulo 5. točko ameriške ustave, da nočeta odgovarjati, ker bi "se inkriminirala."

Slovenska pisarna
6116 Glass Ave., Cleveland, O.
Telefon: EX 1-9717

ANGLEŠČINA za začetnike.
Danes zvečer ob 7:30 (točno!) prva redna ura pouka v šoli sv. Vida, 2. nadstropje, soba št. 9. Porabite ugodno priliko. Pridite — tudi če se še niste prijavili.

PAKETE za stari kraj pošiljajte preko Lige. Tako pomagati svojem in Ligi. Naročila sprejema tudi Slovenska pisarna. **SOLA** (Slovenska sobotna) to soboto točno ob 9. Prosimo starše, da opozore otroka na to.

Novi grobovi

Mary Stefančič
Danes jutraj je umrla v University bolnišnici Mary Stefančič, stara 65 let in stanujoča na 898 Rudyard. Pogreb bo oskrbel Jos. Zele in sinovi pogrebni zavod na E. 152. St. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto. Podrobnosti jutri.

DEFINICIJA SEJE

LYNN, Mass. — Tukajšnji odvetnik je takole definiral konferenco: "To je seja onih, ki ne morejo storiti ničesar posamič in ki se kolektivno zedinijo, da se ne more ničesar storiti."

"Pravda" slavi Mao-a

MOSKVA. — Komunistična Pravda silno proslavlja kitajskega poglavarja Mao tse tunga radi knjige, ki jo je nedavno napisal. O njem pravi, da je genij.

Preki sod radi izgredev v Berlinu

Ali mora biti samo obložencem dana njih pravica?

Kdaj bo že vendar konec komedij advokatov pred sodišči Združenih držav?

ISTEGA DNE, ko je Vrhovno sodišče, in sicer že v četrtrič zavrnilo prizive Rosenbergov, obsojenih atomskih vohunov in izdajalcev, je zavrnilo tudi prizive štirih na smrt obsojenih morilcev, o katerih komaj kdo kaj ve in se zanje ne zmeni živa duša.

Zakonca Rosenberg sta bila spoznana za kriva izdajanja domovine sovražni tuji sili — Sovjetski zvezi. Njuna izdaja bi utegnila imeti za posledico smrt tisočih in tisočih ljudi — kar je naglasil sam preds. Eisenhower — morda celo vsega naroda.

Ko je sodnik Jackson odklonil priziv onih štirih morilcev, je rekel:

"Mi ne nameravamo diskreditirati ustavnih doktrin za zadržito nedolžnih s tem, da ustvarimo še več špranj in lukenj za izmuznjevanje krivih. Prosilci so bili deležni pošteno obravnave in poštenega postopka."

In je še dejal: "Tudi ljudstvo Zdr. držav je upravičeno do pravičnega procesa zakona."

Ko je Vrhovno sodišče vzelo v ponedeljek v pretres slučaj Rosenbergov, je storilo tri izredne stvari: S petimi glasovi proti štirim je odglasovalo proti odložitvi justifikacije. Nato je s sedmimi glasovi proti dvema odglasovalo proti ponovni reviziji procesa. In nato, ko so se sodniki že razšli, da se podajo na svoje poletne počitnice, so se še enkrat sestali ter s sedmimi glasovi proti enemu odklonili prošnjo Rosenbergovih zagovornikov za habeas corpus, kar je zgolj drug način za odložitev eksekucije.

Po vse to še ni bilo dovolj, ker se je po vsem tem sodnik Douglas dal še pogovoriti od Rosenbergovih advokatov ter jim obljubil, še enkrat preštudirati njih slučaj.

Torej, ali sta Rosenberga dobila svojo pravico, ali je nista? In kako bi se jima odmerjala pravica pred komun. "ljudskim sodiščem"?

In kdaj pride v tem procesu do svoje pravice ljudstvo Združenih držav, proti čigar varnosti je bila naperjena zarota teh ostudnih izdajalcev.

Ali jutri ob 11. uri zvečer? ...

Senat odobril pšenico za Pakistan

WASHINGTON. — Senat je soglasno odobril predsednikov odlok, da se Pakistanu, ki mu grozi lakota, nemudoma pošlje milijon ton odvišne ameriške pšenice.

BERLIN. — Sovjetska oklepna divizija je strla včeraj v vzhodnem Berlinu krvave upore delavstva in ostalega ljudstva, ki se je uprlo krutemu komunističnemu režimu.

pri čemer je bilo mnogo izgredev ubitih in ranjenih. Poročila naznanjajo, da je bilo v izgrediv 16 ubitih in 119 ranjenih. Verjetno pa je, da je to število mnogo višje.

BERLIN, 17. junija. — Sovjetske okupacijske oblasti so danes uradno naznanile, da je proglašen preki sod nad vzhodnim Berlinom, kjer so izbruhnili siloviti izgrediv.

BERLIN, 17. junija. — Sovjetski tanki in oklopni avtomobili ter policisti komunističnega vzhodnega Berlina so danes streljali v množice in preko njih, ko se je v sovjetskem sektorju Berlina razlilo po ulicah tisoče razjarenih Nemcev, ki so pričeli izvajati silne protikomunistične izgredive in demonstracije.

Očividci pripovedujejo, da je bilo več oseb ranjenih od strelvodnim in drugi pobiti od policijskih kijev.

Nad sto tisoč delavcev se je pridružil izgredivom, ki so se pričeli skoraj istočasno v mnogih okrajih vzhodnega Berlina.

Zahteva po svobodnih volitvah
Izgredivniki so kričali, zahteva-

joč svobodne volitve, vpili "dol z vlado!" (rdečo), strgali z drog komunistično zastavo in zažgali nek policijski kiosk.

Današnji burni izgredivi so sledili včerajšnjim mirnim demonstracijam berlinskih delavcev, ki so zahtevali preklic nečloveških delavskih norm, ki jih uvaja komunistična oblast povsod nad delavci.

OBNOVA ODNOSOV MED TITOM IN SOVJETIJO

Titu ugaja ježa na dveh konjih. — V svojih izjavah "pojasnjuje" svoje nove odnose s Kremljem. V izvajanjih je bil previden ter je izustil tudi nekaj besed v tolažbo Zapadu, iz čigar kašč in skladišč dobiva živila in razno blago.

Cleveland. — V zvezi z imenovanjem novega sovjetskega ambasadorja za Jugoslavijo in s Titovo odobritvijo te osebnosti, je objavil clevelandski Plain Dealer včeraj uredniški članek, ki se nam zdi tako zanimiv, da je vreden, da ga bomo naši naročniki v prevodu, naj se že strinjajo z njegovimi izjavami ali ne. Članek, ki nosi naslov: "Whither Tito?" (Kam Tito?) slove:

Ob naznanilu o obnovi diplomatskih odnosov s Sovjetijo, se je Tito posluževal nekam čudnega jezika, ki pušča vse razloge za ta nepričakovani korak še vedno nepojasnjene.

Nekateri bodo smatrali Titovo izjavo za izjavo Zapada, iz čigar kašč je Tito zadnjih pet let jemal razne potrebščine. Drugim bodo zopet te izjave dokaz, da je bil Tito ves ta čas kremeljska lutka in da je bila njegova prilagoditev Zapadu samo sredstvo dobivanja informacij.

Odgovor na ta uganjanja, glede katerega si Tito želi, da bi ga svet sprejel, je, da ga je pri vsem tem vodila želja za vzpostavitev miru. Toda, pojasnjujoč ta korak, se je podvizal pripomniti, da je "trubel" ob njegovih mejah s sateliti dvakrat večji izza spremembe režimov v Moskvi.

Resnica bo verjetno nekje na sredi. Prevežani jugoslovanski diktator bi namreč rad svojo potico jedel in jo obenem imel celo (tipična ameriška primera, uređ.). To bo izborni trik in kako se bo obnesel, je odvisno v veliki meri od vprašanja, če so Sovjeti zavzeli res bolj spravljivo zadržanje ali se samo delajo, da so ga.

Tito je, na primer, izrazil svoj namen, da bo stal ob vseh svojih obljubah, ki jih je dal Zapadu, vključno ob obrambnem sporazumu z Grčijo in Turčijo. In vendar, novi Malenkovov režim je označil ta pakt — ki je pogodba brez zob — za agresiven. Ali bo Moskva zdaj, ko so spet vzpostavljeni normalni diplomatski odnosi — izvedla svoj pritisk na Jugoslavijo, da izstopi iz tega pakta?

Druga sumljiva točka v Titovi izjavi je bila, ko je rekel, da se Jugoslavija ne želi pridružiti Severnoatlantski pogodbeni or-

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Seja— Društvo Dom št. 6 SDZ bo imelo v petek zvečer ob 7:30 sejo v navadnih prostorih.

Mohorjeve knjige— Za Newburgh sprejemata naročnino za Mohorjeve knjige Mr. Anton Meljač in Rev. Slapšak. Naročite si te lepe knjige za leto 1954. Štiri knjige \$2. Vsi stari in novi naročniki so prošeni, da prineso svojo naročnino gori omenjenima in onadva vam bosta knjige prinesla na dom.

Pozdravi s počitnic— Mr. in Mrs. Lipovec pošljata pozdrave s počitnic v Geneva on the Lake, O. Vinko pravi: "Voda je še nekoliko mrzla, vendar me to ni motilo da ne bi malo zabrodil vanjo." Brrrr!

Osma obletnica— V nedeljo, 21. junija ob 7:30 zjutraj bo v cerkvi sv. Pavla na E. 200. St. in Chardon Rd. maša za Felixa Novinca ob osmi obletnici njegove smrti.

Poroka— V soboto 20. junija se vrši poroka Tony Svet Jr., sina Mr. in Mrs. Tony Svet Sr. 18703 Kewanee Ave., in Clare M. Stewart 1356 Dill Rd., So. Euclid, O.

Šesta obletnica— V nedeljo 21. junija ob 7:15 bo v cerkvi sv. Lovrenca maša za Alojzija Vrčka ob šesti obletnici njegove smrti.

30-dnevni— V petek 19. junija bo v cerkvi sv. Jeroma ob 7:30 zjutraj maša za Franka Pakiž ob 30-dnevni njegove smrti.

Na obisk v Jugoslavijo— Na parknu Queen Mary sta zadnji teden odpovali Mrs. Mary Knezevič in Mrs. Helena Teodorovič. Z letalom pa so se podali: Mr. Tom in Mrs. Carolina Zunič v Dubravo na Hrvaškem ter Mr. Frank Karun z soprogo Anno in hčerko Sharon v Milje pri Kranju. Potovali so z posredovanjem tvrdke Kollander. Srečno potovanje in zdrav povratek!

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — S potezo sodnika Douglasa je bila zopet v zadnjem trenutku odgodena eksekucija atomskih vohunov Juliusa in Ethel Rosenbergov. Vrhovno sodišče, čigar člani so že šli na počitnice, se bo na ukaz Fred M. Vinsona, predsednika Vrhovnega sodišča, danes zopet sestalo k posebnemu zasedanju. — Razvoj zadeve je nezasišan v zgodovini pravosodstva Združenih držav.

TOKIO. — Južna Koreja je na ukaz predsednika Rhee-a odprla ponovi vrata ujetniških taborišč, iz katerih se je razlilo po opustošeni deželi okoli 14.000 protikomunističnih ujetnikov. Predsednik Rhee je pozval ljudstvo, naj da tem ujetnikom hrano in zavetišče. Ameriške straže so si prizadevale, ustaviti ta beg na debelo, toda njihovo prizadevanje je bilo zaman. Prva poročila naznanjajo, da je bilo okoli 10 ujetnikov ubitih. — Otvoritev taborišč in pobeg ujetnikov utegne zavleči ali celo onemogočiti nadaljevanje mirovnih pogajanj.

COLUMBUS. — Zbornica poslancev je sprejela včeraj popoldne dvoje predlogov za drastično kontrolo vsega, kar je znano pod imenom — ne-ameriške aktivnosti.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

6117 St. Clair Ave. HEnderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays
General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83 No. 120 Thurs., June 18, 1953

Po italijanskih volitvah

Ameriško časopisje je že mesec in mesec prinašalo dolge članke o pomenu italijanskih državnozbornih volitev in ugibalo o raznih možnostih njih izida. Velika večina poročevalcev in dopisnikov je bila mišljenja, da bo De Gasperi dobil nad 50% vseh oddanih glasov in si tako zagotovil trdno večino v parlamentu za naslednjih pet let. Izid volitev sam pa je pokazal, da so bile te napovedi nekoliko preoptimistične.

V celoti se je volitev udeležilo 65 raznih političnih strank, med katerimi je bila celo "Stranka bifteka," ki se je zavzemala zato, da bi naj vsak Italijan dobil enkrat na dan brezplačno "bifteke." Njeni govorniki so vsi stvar jemali hudo resno, vendar jih ni jemal resno ne italijanski volilec ne svet. Od velikega števila strank je važnejših le osem; razdeljene so v tri skupine.

Sredino tvori skupina, ki jo vodi De Gasperi. Sestavljajo jo krščanski demokrati, socialdemokrati Giuseppe Saragata, liberalci in republikanci. Pri volitvah l. 1948 so te stranke dobile skupaj 61.9 odstotkov vseh oddanih glasov, tokrat pa samo 49.7 odstotkov.

Levičarska skupina je sestavljena iz dveh strank, iz komunistične, ki jo vodi Palmiro Togliatti, in ki je največja izmed vseh komunističnih strank v svobodnem svetu, in iz socialistov, ki jih vodi Pietro Nenni. Komunisti in socialisti so dobili l. 1948 31.4 odstotke glasov, tokrat so se pa odrezali precej bolje.

Desničarsko skupino sestavljajo monarhisti, ki zahtevajo glasovanje o vrnitvi bivšega kralja Umberta, in neofašistično "Italijansko socialno gibanje". Pri državnozbornih volitvah l. 1948 nista obe stranki skupaj dobili dosti več kot 5 odstotkov glasov. Pri pokrajinskih volitvah preteklo leto sta stranki pokazali precejšnjo napredovanje, ki sta ga tudi pri sedanjih državnozbornih volitvah obdržali.

De Gasperi se je nevarnosti dobro zavedal, zato je prikrilj volilni zakon novim razmeram na ta način, da je določil, da dobi ona stranka ali strankarska skupina, ki bi dobila na volitvah absolutno večino glasov, pa če bi bila ta še tako majhna (50.01%) avtomatično 64.5 odstotkov vseh poslanskih mest v parlamentu. Na ta način je upal dobiti trdno delavno večino v parlamentu in zavarovati Italijo pred razmerami, kot jih poznamo v Franciji. De Gasperiju pa ni uspelo doseči popolne zmage. Med tem ko je pri volitvah v senat dobil absolutno večino, je ostal pri volitvah v poslansko zbornico nekaj šibkejši kot vsi njegovi nasprotniki skupaj.

Vse tri politične skupine so napele vse sile, da bi poregnile za seboj čim več volilcev. Demokristjani so nastopili zlasti ostro proti desničarskim skupinam monarhistov in neofašistov, ki sta se jim zdeli za njih zmago nevarnejši kot pa komunisti in Nennijsvi socialisti. De Gasperi je svaril volilce, naj oddajo glasove njegovi koaliciji, ki se je v preteklosti tako dobro izkazala in rešila Italijo iz povojne stiske. Govoril je svojim rojakom o velikem gospodarskem napredku, govoril o ugledu, ki ga Italija uživa v svetu, in o pomembni vlogi, ki jo igra v mednarodni politiki, kazal je na novo dobro opremljeno vojsko, ki naj bi vzbudila pri častiteljnih Italijanih ponos, kmete je skušal pridobiti z izvajanjem agrarne reforme, ki pa ni bila tako obsežna, kot bi bilo želeli, brezposelnim je obljubil delo. Opozarjal je narod na nevarnost, ki mu preti od komunistov kot tudi od skrajnih desničarjev, ki zanašajo v deželo samo nemir.

Komunisti in z njimi zvezani socialisti so vodili volilno propagando prav tako spretno, če ne celo spretnjeje. Ugodno za nje je veliko število brezposelnih — čez dva milijona — in delno zaposlenih. Tem so obljubljali kot "zagovorniki in voditelji delavskega razreda" stalni zaslužek in dovolj kruha. Pri tem so kazali na navezanost De Gasperijeje vlade na Ameriko, ki da smatra Italijo za neke vrste satelita. Zelo prav jim je prišla tudi izjava posebne komisije, ki je preiskovala uspehe ameriške pomoči Italiji. Njen predsednik Frederick C. Crawford iz Clevelanda je namreč dejal, da tri in pol milijarde dolarjev ameriške pomoči Italiji v povojni dobi "tamkajšnjih razmer ni za stalno izboljšalo."

Komunisti kot neofašisti so se zgledevali nad govorom ameriške zastopnice v Rimu Mrs. Luce, v katerem je grozila, da bo ameriška pomoč Italiji usahnila, če bi De Gasperi volitve izgubil.

Fašisti so poleg notranje političnih napadov na demokratsko vlado tudi hudi nasprotniki načrta o skupni evropski armadi in podobno kot De Gaulle na Francoskem zahtevajo njegovo odklonitev, namesto njega pa sklenitev posebne vojaške zveze glede sodelovanja med posameznimi nacionalnimi armadami v obrambi pred komunisti. Komunisti so pa seveda tudi hudi nasprotniki atlantskega pakta in vsake zveze Italije z Zahodom.

Pri tako različnem razpoloženju in tako različnih smerih političnih skupin v novem parlamentu je težko reči ali bo De Gasperiju uspelo sestaviti trdno vlado in rešiti deže-

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

Brodar Lebar

Brodar Lebara smo vsi poznali. Reč vsi je trbej tu kakpa tak vzeti kak to navadno gučimo. Kda so njegovo telo nesli na dolnjebistrički cintor k večnomi počitki, so ne zvonili samo pri fari v čerensovki cerkvi, liki tudi na Hotizi, pri Sv. Ivani na Razkriži, v Polani in pri Sv. Martini. Samo če pušpek merje, zvonijo v večji cerkvi . . . To je bilo že pred dvajsetimi leti, ar so nji mašli na pou mrtvoga na malo mešo leta 1930 v nekšoj grabi v Medjimuri in tri dni nato so izdihnili svojo dušo z etimi rečmi: "Jezuš, Marija, Jožef, pomagajte mi" . . .

Pravim, ka smo jij vsi poznali. Kda sam leta 1948 prišeo v Cleveland in srečo čerensočara Hodnika, sam ga pitao, če pozna Lebar Martina na Doljoj Bistriči. "Lebar Martina? Tistoga, ka so brodar na Muri bili pa ka so kameni i protje odavali? Što pa ne poznao tistoga človeka? Od Radgone do Lendave pa po Medjimurji i štajerski vesnijač so bili vsikdi kak doma. Kakpa pili so radi malo eli ovači fini človek!"

Lebar Martin so bili brodar, kolar, ribič, kmet i ne vem, ka ešče vse drugo. Kakši bi se po-šengaro i dostavo, ka — pijanec. Istina, ka so Lebar skoro vse peneze, ka so je zaslužili, znosili v krčme kre Mure na oba kraja. Nešče je pravo, ka bi bili lahko milijonar, če se z njihovoga broda ne bi videlo na lendarske brege i štrigovske pa lotmerčke gorice, kde raste najbouse slovensko vino. — Eli Lebar Martin zato itak ne zaslužijo ka bi jim što pravo, ka so bili pijanec. Lebar Martin so ne šli nikdar od doma, ka si ne bi oblekli oprano, poštrkano i popeglano belo robačo z ostofom. Pa čeravno so večer prilarmali domov — so prišli čisti. Mislim, ka Mr. Hodnik misli tudi na to, kda je pravi, ka so Lebar bili fini človek. Samo če kunoli ne bi tak jako kak so. Eli preveč jim tudi Bog ne mogeo zameriti toga. Vno je bilo več krivo kak Lebar.

Ob nedelaj so Lebar šli k meši. Nedelo so svetili s počitkom. Če so nikak ne mogli k meši, te so v tistoj vuri kak je bila meša vzeli v roke evangelijumsko knjigo, se vsedli na tišlarski "verštat" i sami sebi, liki na glas, čteli nedeljski evangeliem. Cela držina je znala, ka je med tem moglo biti vse tiho i pri miri i se ne nihče geno pri hiši. V koti v hiži so mel oltarček. Starreja hčerka Kata je posebno skrbelo za njega. Tudi za Martina je bio to sveti prostor. Če so včasih prišli dečki vojs k Lebarovim i kakši bečar ne vzeo krenščaka dol pred oltarom, te

so jemi ga Martin makar z nekkelko lasmi prasnoli na tla. (Drgoč dela)

CHICAGO

Veseli dogodek. Pri Mr. i Mrs. P. Piaza so dobili čvrsto deklico, štero so tem bole veseli, ar dva sinka že imajo. Materno ime je Mary Gyura. S tem sta postala Mr. i Mrs. Martin Gyura Sr. osmokrat dedek i mamica. Naše čestitke.

Piknik da imelo društvo sv. Križa 28. junijuša na Kegelovji prostoraj v Willow Springs, Ill.

Na novi meši Rev. Blase Čemažar-ja je bilo jako lepo tak v cerkvi kak pri banketi. Predgar so bili Father Gabrenja. Mislimo pa, ka de Ameriška Domovina kde na drugom mestu od toga kaj več pisala.

Antonija Denša.

Nov grob v Lorainu, O.

Lorain, O. — Čeprav vsi dobro vemo, da je človeku usojeno umreti, vendar nas vest o smrti prijatelja globoko pretrese. Tako se je zgodilo, ko se je poslovila pretekli teden od nas naša dobro znana prijateljica Margareta Zaletel. Odpeljali so jo v bolnišnico, kjer je po tri dnevem

bolehanju umrla dne 9. junija ob 3 popoldne. Pokojnica je bila stara 79 let, stanovala pa je pri svoji hčeri Mary Kobal, 211 E. 33rd St.

Zaletelova je bila doma iz vasi Lopata v občini Hinje v Sloveniji. Od tamkaj je prišla v Ameriko l. 1893. Njeno deklško ime je bilo Papež. Iz starega kraja je prišla v Cleveland, O., kjer se je dne 1. februarja 1897 poročila. Leta 1904 sta se preselila z možem v Lorain, O., kjer sta živela doslej ves čas 49 let. Pokojna Mrs. Zaletel je zapustila dva sina, Louisa in Franka; Frank živi v Elyria, Ohio; zapuščata tudi hčer Mary Kobal, pri kateri je živela in nadalje zapuščala še osem vnukov.

Pokojnica je bila članica društva Ameriški Slovenci št. 21 S. D. Z. in društva št. 85 KSKJ.

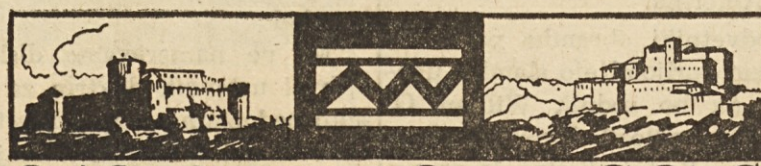
Pogreb se je vršil dne 12. junija zjutraj iz cerkve sv. Cirila in Metoda na pokopališče Calvary. Pogrebne obrede je opravil Rev. Milan Slaje.

Oba Tvoja sinova in Tvoja hčer ter mnogoštevilni prijatelji Ti žele mirnega počitka v svobodni ameriški zemlji in Bog naj Ti nakloni večno plačilo v večnosti.

Užaloščenim sinovom in hčeri izrekam v imenu društva globoko in iskreno sožalje.

Težke operacije sta prestala v St. Joseph's Hospital Henry Kompare in Anton Erjavec. Zdaj se že nahajata na svojem domu. V bodoče Vama želim najboljšega zdravlja.

Louis Balant, predsednik društva 21. SDZ.

ODBOR ZA KAT. DOM V GORICI

Objavljamo nadaljne prispevke, ki smo jih prejeli do preteklega tedna:

\$10: Janez Grum, Wisconsin; Debevec Anton, Wisconsin; Ana Fon, Milwaukee.

\$5: Rev. Ignacius Štrancar, Utah; Skvarča Franc, Wisconsin; Gustinčič Jakob, Euclid; neimenovani, McKenzie Island, Canada; Karel Mauser Mr. in Mrs. Daniel Titsko Pa.

\$4: Pavle Borštnik Cleveland. \$2: Matt Tekavec Euclid; Ludvik Kolman, Ill.; prof. M. Jeglič, Indiana; Jelar Peter, Pa.

\$1: Plečnik Ivan, Ohio; Ovsenek Frank, Illinois; Joseph Trost, Cleveland, Frances Habjan, Cleveland.

Poverjenik iz Canade Rev. Mirko Renner nam je poslal sledeče prispevke:

\$5: Zadnik Janez, Windsor, Ont.

\$1: Vičič Antonija, Stratford, Ont.; Žgavec Franc, Stratford, Ont.; Petrič A. Acton, Ontario.

Vsem darovalcem: naš srčni Bog plačaj!

ZAHVALA

Odbor za postavitve Katoliškega doma v Gorici se režišerju in

igralcem gospej Isi Kraljevi, gospej Justini Lapornik, gdčni Mariji Veider, ga. Jože Dovjaku, g. Vlado Kralju, g. dr. Milanu Pavlovčiču in g. Pavle Borštniku najlepše zahvaljuje za njihovo požrtvovalnost in vnmno, s katero so tako dovršeno podali Finžgarjevo "Razvalino življenja" in tako plemenito podprli vsenarodno zadevo Katoliškega doma v Gorici.

Odbor z veseljem sporoča, da je prejel več častik in izrazov zadovoljstva za tako mojstrsko izvedbo "Razvaline življenja," ki je nudila vsem gledalcem izreden umetniški užitek.

Seveda se odbor zahvaljuje tudi vsem drugim, ki so pri prireditvi sodelovali bodisi na odru ali kot reditelji v dvorani in v prizidku oskrbovali kuhinjo in baro.

Posebno pa smo hvaležni pisecem člankov in "Ameriški Domovini" ki je z objavo teh člankov ne le propagiral prireditve samo, ampak budila vnmno pri Slovcnih, da tudi sicer podpro zgraditev Katoliškega doma v Gorici.

Vsem dobrotnikom in podpornikom naj poplača vsemogočni Bog kateremu v čast in slavo bo posvečeno delo, ki se bo razvijalo Katoliškem domu v Gorici.

Na željo g. Vlado Kralja, ki je igral v drami "Razvalini življenja" vlogo Urha, objavljamo sledeči popravek:

V času ko je g. Vlado Kralj bival v Mariboru, ni bil poklieni režiser in igralec Mariborskega gledališča temveč režiser in igralec dramskih društev "Jadrani" in "Nanos," ter priložnostni igralec Mariborskega gledališča.

Tudi gospa Isa Kraljeva ni bila članica Narodnega gledališča v Mariboru. Pisec dopisa v AD jo je zamenjal s članico Narodnega gledališča v Mariboru gospodično Elviro Kraljevo, sestro gospoda Vladota Kralja.

V Kansasu pridelajo največ trde zimske pšenice na vsem svetu.

Kulturna Kronika

Dr. Tine Debeljak — petdesetletnik

Petdeset let je mimo, kar je bil rojen v tistem, če tako rečem, klasičnem delu naše Gorenjske, v škofji Loki. Pisatelj in slikarje nam je dala ta krajina in med temi umetniki zavzema dr. Tine Debeljak častno mesto.

Ljudsko šolo je odbrenkal v Škofji Loki, gimnazijo pa v Št. Vidu. Iz rodu "Jegličevcev" je torej. Trden in močan rod je to, veliko je dal slovenskemu narodu.

Po končani gimnaziji je na ljubljanski in praški univerzi študiral slovansko literaturo in iz tega v letu 1927 diplomiral. Leta 1936 je doktoriral. Za disertacijo je vzel Reymontove Kmete, enega največjih biserov sodobne poljske književnosti.

Kot literat je Tine Debeljak začel s pesmijo. Pesmi je ostal zvest, le da je od prvotnih tihih lirskih utrinkov prešel na košate epsko razsežnost. Gotovo je, da danes v emigracijskem pesništvu nima vrstnika. Debeljak je lirik. Ne v tistem pomenu, kot ga navadi poznamo. Debeljak ni toliko umetnik, da bi se ustavljal ob svojem srcu. Naloni je uho na narodovo srce in iz tega srca poje. Ta lirika, ki jo pretresa groza preteklosti, je baladna, goboka in široka in v tej liriki je Debeljak doma. S tem ne mislim reči, da se Debeljak ne zna ustaviti ob svojem srcu. Se zna, kakor je pokazal v knjigi Poljub. Toda kljub temu moram pibiti, da je Debeljak že tako naslonjen na balado, na narodno bolečino, da bo prav iz tega zapel najlepše in najbolj doživeto.

Debeljak pa ni ostal zvest samo pesmi. Pisal je tudi prozo in kakor sem nekoč že zapisal, piše prozo, ki je krepka in zdrava. Ob njegovi petdesetletnici bi si želel eno: da bi tudi prozi ostal zvest. Bolj kot zdaj. Naj bi se lotil zgodb tam izpod Kamnitnika in Blegaša, naj bi, kakor Tavčar nekoč, segel tja med tiste kmete, in napisal zgodbo. Tudi tam so baladne zgodbe, močne in košate. Prepričan sem da bi Tine ustvaril tipe in značaje, ki bi mu bili v ponos in nam v užitek.

Veliko delo pa je opravil dr.

Velika tehtnica

Na letošnjem britanskem industrijskem sejmu je neka angleška tvrdka, ki že 50 let izdeluje viseče tehtnice, razstavila tehtnico, o kateri pravi, da je največja na svetu, saj znaša njena zmogljivost 200 ton. Izdelala jo je po naročilu angleške jeklarske družbe, ki jo bo uporabljala za tehtanje po 186 ton težkih kosov litega jekla. Takšne tehtnice navadno pritrjujejo k pristaniškim žerjavom, da lahko tovor stehajajo že med nakladanjem. Ta angleška tvrdka izdeluje in prodaja tudi standardne tehtnice z zmogljivostjo 100 ton.

LOV NA KITE

Februarja se običajno začne vsako leto lov na kite. Letos se ga udeležuje 16 odprav, v katerih je 12,500 ribičev in mornarjev. Največ ladij je na lov poslala Norveška, za njo pa Velika Britanija. Po mednarodnem sporazumu je dovoljeno vsako leto poloviti do 30,000 kitov raznih vrst. Lov na kite je silno donosen. Norvežani so na primer skupili lani za kitovo olje in druge stranske proizvode nad 40 milijonov dolarjev, predlanskim pa še precej več.

Tine Debeljak kot prevajalec, kritik in urednik. Nič zato, če današnji režim doma tako zakriva dobo dominsvetovstva. Vse to je zama. Doba, ki je bila in v katero je dr. Tine Debeljak tako krepko posegal bo v zgodovini ostala. In v tisti zgodovini bo Debeljakovo ime veliko. Po resnici in zasluženju.

Machov Maj, Slovacki Oče okuženih, Madachova Tragedija Človeka, Kossakove Križarji, Bogene Nemcove Pravljice in še mnogo drugega, vse to je predstavila skrbna Debeljakova roka. Koliko dela je to, koliko tehtanja in poskušanja. Vse to more presoditi le človek, ki se je s tem delom sam ukvarjal.

In kritike. Koliko je tega! Naj omenim, da je zbral in prečnil Balantičev zbirko pesmi, ki je danes redkost in taka vrednota, da smo lahko ponosni nanjo. Peništvo doma še ni rodilo bisera, ki bi ob Balantiču ne obledel. Koliko literarnih študij je napisal. Ne samo o domačih pisateljih. Tudi o tujih, zlasti o čeških in poljskih. Ta žetev je tako obilna, da vse v tem kratkem pregledu ni mogoče navesti. Durych in Čapek, Brezina in Mickiewicz, Ossendowski in nešteto drugih, vsi so našli svoj obraz v Debeljakovem delu.

Bil je deset let urednik Doma in Sveta, ter urednik kulturne rubrike pri Slovcnu. Na zadnjem mestu sicer omenjam to, pa se mi zdi, da bi moral to dejati na prvo. Tu se je Debeljak razvil, tu se je razmahnil, tu si je nabral vezi, ki še danes drže. Koliko mladih talentov je vodil in pripeljal daleč. Danes so peresa teh mladih znana med Slovcenci. Redki med njimi so padli. Danes molče, kar jih je doma, ker nočejo mimo svojega učitelja. Kar pa jih je v emigraciji skušajo s svojim delom nadaljevati tradicijo, ki jo je Debeljak globoko zasadil. Dom in Svet je pod njegovim vodstvom postavil krepko idejno čistost, obenem pa zasedaval pisatelj in pesnik v zrelo in odkrito življenje slovenskega človeka. Marsikak talent se je ob Debeljaku obrusil, ki bi se sicer nikoli ne bil. To je bilo veliko poslanstvo Debeljakovega mentorstva in že zavoljo tega bo Debeljak ostal med nami še dolgo živ.

Ko se je Pregelj približal petdesetim letom, se je zaklel, da bo odložil pero. Tine Debeljak upam, take zakletve ne bo napravil. Vem, da ga duši delo, da so včasih perspektive tako meglene, da ne rečem žalostne. Umetnik je bil vedno tisti, ki se je trudil in tlačilni zastoj. Tine, tako slutim, se tega zaveda. Nikoli ni iskal, da bi ob umetnosti bogatil, najmanj v tujni. Prepričan sem, da mu vsi, ki so bili nekoč zbrani okrog njega in njegovega peresa, vsi, ki jim je bil z nasvetom ob strani, želijo da bi ob svoji petdesetletnici samo pogledal nazaj, na veliko delo ki ga je opravil, poletje pa se zagnal v bodočnost in iz nje še veliko ukresal. Mladi smo mu veliko dolžni, veliko mu je dolžan tudi vsak slovenski človek. Ni delal zase, njegovo delo je dediščina za vse.

Naj mu bodo te skromne besede pozdrav iz Amerike, naj mu bodo znak, da se ga spominjamo in da se zavedamo, da je njegovo delo kamen naše emigracijske kulturne dejavnosti, močan vogelni kamen naše kulturne stavbe na tujem. Hvala mu za delo, hvala mu tudi za vse, kar bo storil še v bodočnosti. Nekdo tako upam, bo Debeljakovo delo našlo častno mesto v slovenskem slovstvu. Tedaj bo vsak videl, da je preprosti dr. Tine Debeljak dal iz svojega srca vse, kar je imel. Tedaj bomo videli, da je imel polno srce in da ga ni zapiral.

Karel Mauser

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.** Inkerp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse na vero, dom in narod; vsi na enega, eden na vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSHEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpred.: STEVE J. KOSAR, 3502 No. Lombard St., Franklin Park, Ill.
2. podpred.: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: MATTHEW VRANESIC, 1259 Cora St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O., Ill.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 2213 W. 21st Pl., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POBORTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
JOHN NEMANICH, 650 W. Hickory St., Joliet, Illinois
ANTONIJA DENSA, 2730 W. Arlington St., Chicago 12, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: JOSEPH L. DRASLER, No. Chicago, Illinois

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1953 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. držav z ne manj kot 5 člani (cam) za odrasli oddelki. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 120.92% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

Društvo sv. Družine št. 11 DSD

Pittsburgh, Pa. — Cenjeno članstvo! Naša prihodnja seja bo v nedeljo 28. junija ni do tega časa bi rad imel ves assessment, zaostali in junijski, plačan. Tekom meseca zaključiti glavni urad svoje polletne račune, zato je potrebno, da prispevke za kritje asesmenta pošljemo pravočasno.

Članstvo je vabljen, da se udeležuje društvenih sej in predlaga na njih kaj koristnega za društvo. Na zadnji seji meseca decembra je bil sprejet predlog, ki je bil v škodo društvu. Sklenjeno je bilo, da se prodajo državnih bondi, pri čemer je društvo izgubilo na obrestih. Nato je bil stavljen drug predlog, ki je bil pa še v večjo škodo društvu. Predloženo je bilo, naj se zviša plačo odboru in naloži doklado na članstvo. Na ta način bi imelo naše društvo najvišji assessment v vsej naselbini in bi bilo nemogoče pridobiti kakega novega člana.

Pozdrav članstvu!

Tajnik.

Dr. sv. Janeza Krstnika št. 13 DSD

Cenjeni bratje in sestre!

Naznanjam vam, da v poletnem času naše društvo ne bo imelo rednih mesečnih vaj in to v mesecih junij, julij in avgust. Assessment bom pobirala vsako četrto nedeljo v mesecu junij ob 9:30 v cerkveni dvorani v običajnih prostorih. Tisti, ki jim ni

Če vas ...
V A Š E N O G E
pečejo, srbe, ali imate kurja očesa in žulje, naročite si od nas škatljo "Z A L B" MAZILA in rešeni boste vseh teh neprijetnosti. Pošljite \$1.00 s tem oglašom, in dobili boste z obratno pošto in poštne plačane naše čudovito "ZALB" mazilo. (Zal, C.O.D. naročil ne moremo sprejeti.)
BRIDGEFIELD DRUG CO.
Dept. 2W — 461 Gregory Street
Bridgeport, Connecticut

mogoče priti poravnati asesment zjutraj, lahko pošljejo po pošti ček ali money order. Toliko na znanje.

Sestrski pozdrav vsem
Anna Frank, tajnika.

MALI OGLASI

Naprodaj

Zelo lepa 4 1/2 sobna hiša na E. 250. cesti, plinska kurjava, garaža in cementni dovoz. Je krasno situirana. Hiša v izvrstnem stanju. Lot 45x135. Se lahko takoj vselite.

Kovac Realty
960 E. 185 St. KE 1-5030 (121)

Soba se odda

Opremljena in snažna soba se odda mirnemu moškemu v lepi Collinwoodski naselbini z garažo in blizu transportacije. Kličite KE 1-8219. (120)

Naprodaj

Proda se 2 hiši na enem lotu, eno- in dvo-družinske na E. 63 St., severno od St. Clair Ave. Kličite RE 1-5358 ali HE 1-6379. (121)

Soba se odda

Nanovo opremljena in snažna soba se odda eni ženski na 1319 E. 49 St. Kličite UT 1-2946. (121)

SLOVENSKA ŠOLA V COLLINWOODU!

Starše slovenskih družin, ki imajo šoloobvezne otroke, vabimo na sestanek, ki bo v četrtek 18. junija 1953 ob 7. uri zvečer v dvorani pod cerkvijo Marije Vnebovzete v Collinwoodu na Holmes Ave. — Pogovorili se bomo o ustanovitvi slovenske šole v Collinwoodu. Povabite tudi svoje prijatelje, ki imajo šoloobvezne otroke, pa bodo morda ta oglas prezrili.

— Na Grand Coulee jezu sta dva ogromna električna motorja z 65,000 konjskih sil. Uporabljajo ju za črpanje vode za namakanje polj.

Moški dobijo delo

TAPCO
ZDAJ IZBIRA
IZKUŠENE MOŠKE
Z A

THE TEAM
TOOL MAKERS

(Experimental work building
JIGS and FIXTURES)

ALL TYPES OF
TOOL ROOM HELP

PIPE FITTERS

TINSMITHS

POWER HOUSE
MECHANICS

PRIDRUŽITE
SE

TAPCO
SKUPINI

... Prilika za napredovanje
... Dobri delovni pogoji
... Varnost v bodočnosti

Employment uradne ure:
V ponedeljek, sredo, petek: 8 zj. - 5 pop.
V torek in četrtek: 8 zj. - 9 zv.
V soboto in nedeljo: 8 zj. - 3:30 pop.
Prosimo prinesite izkaz državljanstva
Mora biti pripravljen delati vsak šift

THOMPSON
PRODUCTS, Inc.
23555 Euclid Ave.
(C.T.S. Bus 28)

(131)

Hiša naprodaj

Proda se hiša na 15303 School Ave., 7 sob za 1 družino, zaprta sončna veranda, zimska okna in mreže iz aluminija, bakreni žlebi in odtekalnice, krasno dekorirano znotraj. \$13,000. —(120)

Hiša naprodaj

Proda se hiša stara 9 mesecev 4 1/2 sob vse urejeno in moderno. To hišo si morate ogledati. Na 19801 Mohican Ave. (jun.18,25,jul.2)

Hiša naprodaj

Za 1 družino, 9 sob, ima vse udobnosti, 4 spalne sobe, na E. 143 St., blizu Lake Shore Blvd. Kličite IV 1-2615. (121)

Farma naprodaj

Zaradi bolezni se proda 10 akrov obstoječe posestvo, dobra zemlja, hiša 6 sob, elektrika, mestna voda in stoker furnez, avtomatični grelec za vodo, veliko sadnjega drevja, grozdje, 800 kokoši, 1 krava, nov hlev, velik hladilnik, 7 poslopja, 85 čev. kokošnjak, traktor in orodje. Vse se proda doma. Glavna cesta 283 blizu Lake Shore Blvd. Pokličite telefon Painesville 4148. Prodaja lastnik. (121)

Išče sobo

Moški išče neopremljeno sobo blizu sv. Vida. Kličite HE-1-4616, ali se ogledate na 1201 E. 60 St. —(122)

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 1-2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Moški dobijo delo

Assemblers

NI POTREBNO NOBENE PREJŠNJE PREIZKUŠNJE

TUDI IZKUŠENI

TUDI IZKUŠENI

Metal Finishers

Gas and Arc Welders

Paint Sprayers

Torch Solderers

Trimmers

Morajo biti pripravljeni delati 1. in 2. šift

SPREJEMAMO PROŠNJE

za zgornja dela od moških, katere zanima delati v produkciji "station wagon in panel truck bodies".
VISOKA PLAČA OD URE DELAVSKE PODPORE

Pokojnina, zavarovalnina, bolniška podpora, plačane počitnice, plačani prazniki.

Oglasite se v našem Employment uradu Dnevno od 8 do 5 pop. razen nedelje

FISHER BODY (Euclid Plant)

DIVISION OF GENERAL MOTORS CORPORATION
20001 Euclid Ave.
Euclid, Ohio

(122)

Splošno delo

Išče se oskrbnika v tovarni za premikati blago, pometati in splošno delo. Stalno. Dobra plača od ure.

Curtis Key Co.

1130 E. 222 St.

(121)

OLIVER

POTREBUJE OPERATORJE ZA

TURRET LATHES (Small)

ENGINE LATHES

POWER MILLING MACHINE

DRILL PRESSES (Large and Small)

MULTIPLE RADIAL DRILL PRESSES

ASSEMBLERS

BROACH HORIZONTAL OXYGRAPH-CAMOGRAPH OPERATORS

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli šift. Incentivna plača za produkcijo od začetka. Dodatek za življenske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Skupna zavarovalnina in načrt za pokojnino.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.
KE 1-0300

(122)

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN

Glenville 1-3630
982 East 152nd Street

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG

slovenska lekarna
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034

the "telephone girls" and their circle of Service

for you around the clock

• Wisconsin's "telephone girls," six thousand strong, help provide a Circle of Service that safeguards and serves you day and night. Operators, Service Representatives, Typists, Accounting Clerks—their work is as varied as their talents. But whatever her duties, each is part of the team that has made Wisconsin telephone service mean good service. • Together they handle 3 1/2 million calls a day for you ... and the percentage of errors, delays or troubles of any sort on those 3 1/2 million calls is tiny indeed! • To attract such com-

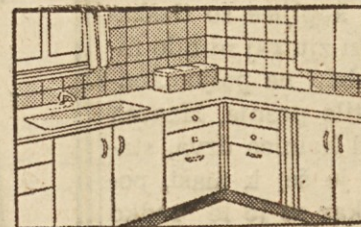
petent young women your telephone company must be thoroughly sound. It must be considerate of its employees. It must be mindful always of the vital part that good telephone service plays in the daily lives of all of us. • That is the kind of organization this company sincerely has tried to be, for seventy years. Because of what success we have had in that effort, America's telephone service is the finest telephone service enjoyed anywhere in the world ... the swiftest ... the surest ... the most widely used. And it is low in cost.

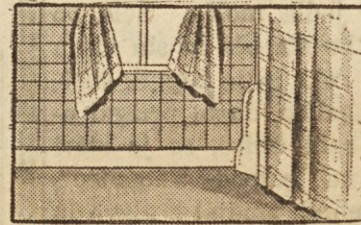
WISCONSIN TELEPHONE COMPANY
A good place to work

MERCHANTS ZNAMKE POMENIJO DODATNO VARČEVANJE ...

BAILEY'S 4 trgovine

Za kuhinjo

Za kopalnico

HALF-PRICE

Razprodaja ... 59c KVADRATNI ČEVELJ plastične STENSKE OPEKE

NE PROPUSČA VODE!
SE DA ZLAHKA
INSTALIRATI

27c
KV. ČEV.

PRODAN LE
V ZAVOJIH
po 25 kv. čev.
skupaj

SE NE LUŠČI ... POKA ALI LUPI

BARVE
RUMENA
ORANŽNA
SIVA
ZELENA
MODRA

Sploh ne propusča vode in se da zlahka instalirati. Kar izmerite površino, ki jo mislite prekriti in mi vam bomo z veseljem povedali, koliko rabite in vam postregli z naveti. Prenovite vašo kopalnico ... vašo kuhinjo za smešno nizko ceno.

* Na zalogi imamo tudi kompletno zbirko orodja, če hočete instalirati sami, med drugim okrasne vzorce, polovične opeke, cement in vloževalno orodje. To stane malo več.

BAILEY'S peto nadstropje in v vseh podružnicah

J. Š. BAAR

Golobček

Močno osvetljena pročelja so sednjih hiš, obrisi ostrejših in krošnje dreves so se lepo odražale na temačnem ozadju, od reke sem se je belkasta megla, dvignila se je nad ogenj, se razpršila in se z lila s stebrom črnega dima.

Gasilci so privlekli občinsko brizgalno, orožnik je z nasajenim bajonetom na puški prigarjal ljudi, da bi črpali in nosili vodo, gospod Bohac — že oblečen — je v visokih škornjih in z občinskimi stražnikom ob vratih odpravljal vsiljive gledalce od vrat in vpil: "Ne dovolim ničesar ven nositi. Ne grozi nikaka nesreča. Vse je s črepom pokrito. Imetje bi raznesli, zaprite vrata!" Hanzek je iz župnišča z vranci pripeljal na vozu mnogo vode, kakor mu je oče naročil. Gledalci pa so se smejali in zabavali, kazali na zanimive po-

drobnosti pri ognju; za kake polure so se s truščem zrušili podi, podrl se je strop in plameni so se vsuli v sredo med štiri zidove kakor v jamo. Predstava je zgubila svojo privlačnost in, ko je začel dež gosteje padati, so začeli gledalci naglo odhajati.

"Pojdj domov," je zaklical stari Holoubek na Hanzeka in se opotekel s sinom proti župnišću Doma je med vrati čakala preplašena Barica. V vsej hiši je ostala čisto sama, še služkinja ji je ušla k ognju in kljub vsem prošnjam, naj pride povedat, kaj se tam godi, se li ne širi požar in ne grozi nesreča župnišću, se še do sedaj ni vrnila.

"Pustite me tu samo in se na dom niti ne spomnite," jim je očitala takoj na pragu.

Na dvorišču je zaropotal voz. Hanzek se je vračal z vozom. Oče mu je šel z laterno pomagat konje izpreči.

"Očka, jaz sem vam rekel, da tod ni take navade," je godel hlapec, "samo posmehovali so se mi tam. Gospod Bohac je bil vesel, da mu gori, saj je dobro zavarovan in gotovo že ima narejene načrte za nove, obokane hleve."

"Molči, Hanzek, molči," ga je boječje svaril stari Holoubek, "nikomur se ne vtikaj v vesti, storili smo svojo dolžnost, kot nam veleva krščanska ljubezen."

"No, da, očka. Tukaj baje hodi neki lump, vsi ga imenujejo gospod Vžigalica, on menda za en petak to napravi."

"Tak le previdno ugasi luč in leži. Zjutraj lahko malo zavlečeš," ga je ustavil stari Holoubek, položil konjem še naročje sena ter sam tudi šel spat. Ni pa mogel zaspati, premetaval se je po postelji in čudne misli so se mu podile po glavi. Zunaj se je ulil dež, kapljice so tleskale pod kapom, in zjutraj ni bilo niti govora o delu na polju. Zenske so se lotile pranja, Hanzek je cepil pod kolnico drva, stari Holoubek je šel k maši, potem pa — kar se je le redko zgodilo — zajtrkoval s sinom. Oba sta jedla molče. Šele po zajtrku, ko sta oče in sin vzela čedre v roke in je župnik škrtnil z vžigalico, da bi prižgal očetu in sebi čedro, se je stari spomnil na "gospoda Vžigalico", se nasmehnil, zmajal z glavo in

resno bolj zase dejal: "Drugi ptiči, druge pesmi, v vsakem kraju drugače igrajo." Župnik je molčal, spuščal oblake dima pod strop in gledal za njimi. Stari kmet pa se ni mogel odvladati, da ne bi spregovoril o tem, na kar je moral vso noč in vse jutro misliti.

"Kaj, Jožko? Si vidle?" je udaril naravnost v sredo.

"Videl, očka!"

"In slišal tudi?"

"Kako ne bi slišal. Gluhi bi morali slišati. — Pa da bi on sam!"

"On sam ne, pač pa gospod Vžigalica, saj si slišal. Hlapca baje niti doma ni bilo, da ne bi bilo prič. Ljudje so ga baje srečali na poti k postaji, prepeval si je in žvižgal kakor človek, ki gre skozi gozd in ga je strah."

"Doma zares ni bil," je pritrdil župnik, "žive duše ni bilo, da bi mi pomogla vsaj tisto popadljivo kobilico izveliči."

"Glej, Jožko, še zdaj mi od groze jezik odreveni. Kaj ti je vendar prišla na um, k tujim konjem in sam?"

"Angel varuh vas je poslal, očka!"

"In jaz ti sploh ne bi prišel na pomoč, ko bi ne bil

množico slišal: "Župnik, gladni hriboves, mu rešuje konje, vrnil se je nazaj po tisto popadljivo mrho, toda s tisto ne pride več ven."

Holoubek je povsili glavo, oblika ga je rdečica in sram ga je bilo. Sram ga je bilo sebe in svojih župljanov. Sramoval se je, ker je ravnal res nespametno, ko je zavoljo živali postavil svoje življenje v nevarnost, sramoval se je župljanov, da ga nihče ni posvaril, nikdo ni nanj zaklical, nihče se zanj ni bal in, če ne bi bilo očeta . . .

"Očka, drugič ste mi darovali življenje," je hitro dejal Holoubek in se hvaležno ozrl na očeta.

"Bog nama ga je podaril, fant, pa tudi tisti kobili: kakor po čudežu smo jo odnesli, čudim se, da je poslušala in je kakor ovca krotko stopala nazaj. Ko bi se začela upirati in vrteči, bi se stvar slabo iztekla, potem zdaj ne bi tu sedela."

Župnika je stresla nova groza. Glej, očka je tvegala svoje življenje, ne zaradi konja, ampak zavoljo njega — svojega otroka — in skoraj bi bil zgubil življenje. Kaj bi si začela Barica? Kaj doma mamica?

"Slabo sem ravnal, res slabo,"

je dejal skromno.

"Zal ti ni treba biti," ga je tolažil oče. "Kdo ve, čemu bo to dobro. To se bo šele pokazalo. Ko pri nas gori, se odnese iz hiše najprej križ in kruh in se spusti nemo živinče, zaprto ali privezano na verigo, ki si samo ne more pomagati. K požaru ljudje ne gredo z praznimi rokami, ampak moški s sekuro ali kavljem, ženske s polnim i vedri vode in konji z vozovi."

"V Markovem je bilo prav tako," se je spomnil Holoubek, "samo enega požara se spominjam tam v vseh šestih letih, majhna bajtica je zgorela do

tal. Ničesar se tam ljudje niso bolj bali kakor ognja, na nobeno stvar se niso vrgli tako požrtvovalno kakor na ogenj in nikogar bolj pomilovali in podpirali kakor pogorela."

"Po tem smo se tudi tu ravnali. Tod pa se z ognjem igrajo. Morda zdaj razumeš, zakaj je moral župan celo na cvetno nedeljo gnoj voziti, zakaj je tudi v praznik moral sejati, orati in zakaj je letos prvi na polju opravil Čaka ga drugo delo, zidati mora, in čudno naključje je, da sci mu prav ti rešil pet konj, da se niso zadušili. S kom

bi vozil? Globoko bi moral se čiti v žep in kupiti novo vprego. Tiste kobile bi bilo najbolj škoda, to je usmiljenja vredna žival in očitno mati ostalih. Toda slabo ravnajo z njo, zato grize."

"Glejte, oče, kako ste modri in izkušeni! Verujte mi, da mi še na misel ni prišlo, kar zdaj pripovedujete. Niti pomislil nisem, pri kom gori, zgolj na nesrečo sem mislil in le želja, da bi pomagal, mi je dajala poguma in moči. Ko bi bil to tako preudaril in premislil, komaj da bi prestopil Bohačev prag."

For your VACATION welcome to CHRISTIANA LODGE

Slovenian Resort

The Hotel has 30 rooms with connecting showers. Central dining room, with American Slovenian cooking. All sports, private beach, boating and fishing. Cater to overnight guests. 260 miles from Cleveland. Located on U.S. 112. Write for folder.

CHRISTIANA LODGE

DOMINIK and AGNES KRASOVEC Rt. 1, Box 175 Edwardsburg, Michigan Phone 9126 F5

Mario Kolenc

Louis Planinc

Sedaj pri W. F. HANN & SONS!

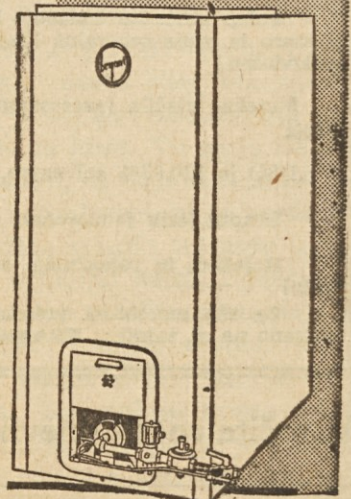
IMMEDIATE DELIVERY

bryant Gas-Fired

WARM AIR FURNACE

\$359.00

Popolnoma inštalirano

Vse potrebne kontrole. Nadomestimo 4 stare cevi, eno novo spodaj, če je treba. Vdobjine za mrzel zrak po potrebi. Delo in ves material jamčen. 24-urna posluga.

PROSTA OSKRBA ZA ENO LETO!

Member Warm Air Furnace and Air Conditioning League

70 GC-57 Gravity Furnace

Odobrenja za plin se preskrbi

NOW AVAILABLE

For Immediate Delivery!

Samo prvovrsten grelec za vodo, ki ima veliko KAPACITETO, lahko odgovarja eni in istočasni zahtevi za vročo vodo za avtomatične pralnike, stroje za umivanje posode, in nešteto drugih potreb. Vprašajte nas o kvaliteto izdelcev. Vprašajte nas o Bryant A-U-I grelcov. Vprašajte nas o Bryant A-U-I 40-gal. plinskem vodnem grelcu še danes!

POPOLNOMA INSTALIRAN \$5.77

se doda vašemu računu za plin Majhno predplačilo VKLJUČIVSI DAVEK IN INSTALACIJA

bryant GAS-FIRED Automatic Storage water heaters

A-U-I No. 40 BRYANT AUTOMATIC UNDERFIRED INSULATED

POSLUŠAJTE NAS RADIO PROGRAM oddajen naravnost iz naše trgovine v soboto od 10. do 10:30 na postaji WRSR št. 1490 na vašem naravnilu.

Gas

W. F. HANN & SONS

Since 1907 MU 1-4200

ODPRTO

v ponedeljek, torek, četrtek, petek zvečer do 8. ure

OUR NEW LOCATION 15533-41 EUCLID AVE. NEAR TAYLOR

PRI NAS DAJEMO IN ZAMENJAMO EAGLE ZNAMKE!

THE MAY CO.'S BASEMENT

Poletna oprema za dojenčke

Otroške 2- in 1-delne

IGRALNE OBLEKCE

1.19

Tukaj je odgovor poletni vročini za otroke. Izberite si Plisse, ki ga ni treba likati ali cveličnato okrašene 1- ali 2-delne Picolay oblekce. Na izbero je več krojev v novejših barvah. Privoščite otrokom sveže in prijetne obleke. Pranje teh oblek je prava igrača. Picolay pride v merah 3-6x. Plisse pa samo 1-3.

NO-IRON NYLON oblekce za dojenčke

Nylon oblekce, ki jih ni treba likati, v mehkih pastelih, bodo naredili vaše dojenčke toliko pristrčneje! Se ne mečkajo. Zelo lahko operete. Na razpolagi je več krojev.

1.29

Novi Totovi bombažasti

Pajaci (Crawlers)

\$1

Za dojenčke bombažasti vzorci in vzorčasti pajaci v najnovejših barvah. Mere 9 do 18 mesecev.

Reg. 29c Bele bombažaste

'Training' hlačke

4 za \$1

Te hlačke so iz čistega belega bombaža, dvojne debelosti. Mere 2-4-6.

Ukrojena "Beacon" pregrinjala za otroške zibelj—eno- 3.99 barvna, obrobljena z umetno svilo. 36x52".

Flanelasta ogrinjala za dojenčke ali kimone— 59c ali 2 za \$1 Reg. po 69c in 89c. Irreg. Rožno ali modro obrobljene. Popolnoma bele.

Ukrojene rjuhe za otroške zibelj—narejene iz močnega 1 trpežnega 80 sq. bombaža; za dolgo rabo. \$1

Reg. 29c-39c poltetne srajčke brez rokavov — dobra 4 za \$1 kvaliteta belih srajčk. Mere 2 do 4.

Znane "Taylormade" bombažaste srajčke za dojenčke —čisti beli bombaž, z rokavi ali brez. 2 za \$1

"Curity" Gauze plenice za dojenčke—malo nereg 2 za \$1 Reg. 3.95 "Curity" Gauze plenice za dojenčke — malo nepravilne; mehke in uspešno vpijajoče. 2.94 duc.

Reg. 1.68 plastični podložki za dojenčke—v enotnih barvah 1.39 —mori ali rožnati; različnih vrst.

Prešiti beli bombažasti podložki za dojenčke—18x34", 2 za \$1 malo nepravilni, ki pa ne ovirajo nošnje.

Sprejemamo naročila po pošti in po telefonu, v vrednosti \$2 ali več v soboto do 5:30 pop. in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv.—

Kličite: CHerry 1-3000

The May Co.'s Basement Infants' Wear Department

Velika čistilna razprodaja

- ZALOGA ŽENSKIH BOLJSIH OBLEK, vredne do \$8.98 2.98
- ŽENSKI BRAZIRJI, vredne do \$1.4939
- ŽENSKA KRILA, ki se perejo 2.98
- ZALOGA ŽENSKIH BLUZ, vredne do \$3.98..... 1.00
- ŽENSKA NYLON BLUZE 2.98
- ŽENSKA in OTROŠKE NOGAVICE, vredne do 39c15
- MOŠKE ŠPORTNE SRAJCE, vredne do \$2.9897
- Nova pošiljka ŽENSKIH POLETNIH OBLEK..... 2.98
- ŽENSKI SHORTS.....\$1.19 in \$1.98
- DEŠKI in DEKLIŠKI SHORTS.....59c in več
- OTROŠKE TEE SRAJCE in PLAY SUITS.....39c in več
- MOŠKE FANCY TEE SRAJCE.....\$1.98 — 2 za \$3.00

RAZPRODAJA SE JE PRIČELA V ČETRTEK 11. JUNIJA 1953

Ne zamudite te prilike!

A. BROFMAN 6806 ST. CLAIR AVENUE